EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 27.9.2023
COM(2023) 569 final

2023/0345 (NLE)

Förslag till

RÅDETS GENOMFÖRANDEBESLUT

om upphävande av genomförandebeslut (EU) 2022/2459 om tillämpning av en höjd viseringsavgift för Gambia

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

I enlighet med artikel 25a.2 i förordning (EG) nr 810/2009 (*viseringskodexen*)[1] ska kommissionen regelbundet bedöma tredjeländernas samarbete kring återtagande och rapportera till rådet minst en gång om året.

På grundval av denna årliga bedömning om samarbetet 2019, och med beaktande av de åtgärder som kommissionen vidtagit för att förbättra det berörda tredjelandets grad av samarbete när det gäller återtagande och unionens allmänna förbindelser med det berörda tredjelandet, drog kommissionen slutsatsen att Gambia inte samarbetade tillräckligt och att åtgärder därför var nödvändiga. Den 15 juli 2021 antog kommissionen, i enlighet med artikel 25a.5 a i viseringskodexen, ett förslag till rådets genomförandebeslut om tillfälligt upphävande av tillämpningen av bestämmelserna i artikel 14.6 b, artikel 16.5, artikel 23.1 och artikel 24.2 och 24.2c i viseringskodexen med avseende på gambiska medborgare. Rådet antog genomförandebeslut (EU) 2021/1781 den 7 oktober 2021[2].

I enlighet med artikel 25a.2 i förordning (EG) nr 810/2009 har kommissionen kontinuerligt bedömt samarbetet kring återtagande med Gambia efter ikraftträdandet av rådets genomförandebeslut (EU) 2021/1781. På grundval av den årliga bedömningen av samarbetet 2020 drog kommissionen slutsatsen att de åtgärder som tillämpades var ineffektiva eftersom samarbetet om återtagande, trots vissa begränsade framsteg, fortfarande var otillräckligt.

Den 9 november 2022 antog kommissionen därför, i enlighet med artikel 25a.5 b i viseringskodexen, ett förslag till rådets genomförandebeslut om tillämpningen av en höjd viseringsavgift på 120 EUR med avseende på gambiska medborgare. Rådet antog genomförandebeslut (EU) 2022/2459 den 8 december 2022[3].

I enlighet med artikel 25a.6 i viseringskodexen ska kommissionen, på grundval av de indikatorer som anges i punkt 2 i den artikeln, kontinuerligt bedöma och rapportera om huruvida det kan konstateras väsentliga och varaktiga förbättringar i samarbetet med det berörda tredjelandet och får, även med beaktande av unionens övergripande förbindelser med det tredjelandet, lägga fram ett förslag för rådet om upphävande eller ändring av de genomförandebeslut som avses i punkt 5 i den artikeln.

Efter ikraftträdandet av rådets genomförandebeslut (EU) 2022/2459 fortsatte kommissionen, i enlighet med artikel 25a.6 i viseringskodexen, att bedöma Gambias samarbete om återtagande, inbegripet det bistånd som ges för identifiering av gambiska medborgare som vistas olagligt på medlemsstaternas territorium, utfärdande av resehandlingar i tid och organisation av återvändandeinsatser.

Kommissionen bedömde att sedan rådets genomförandebeslut (EU) 2022/2459 trädde i kraft kan en betydande och varaktig förbättring av samarbetet kring återtagande fastställas när det gäller organisationen av återvändandeflygningar och återvändandeinsatser.

---

1 Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009 av den 13 juli 2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar (viseringskodex) (EUT L 243, 15.9.2009, s. 1).

2 Rådets genomförandebeslut (EU) 2021/1781 av den 7 oktober 2021 om tillfälligt upphävande av vissa bestämmelser i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009 med avseende på Gambia.

3 Rådets genomförandebeslut (EU) 2022/2459 av den 8 december 2022 om tillämpning av en höjd viseringsavgift för Gambia

Samarbetet med Gambia om återtagande är dock fortfarande inte tillräckligt när det gäller bistånd för identifiering av gambiska medborgare som vistas olagligt på alla medlemsstaters territorium och utfärdande av resehandlingar i tid. Dessutom bör kapaciteten eller frekvensen för charterflygningar ökas för att möjliggöra en hållbar minskning av antalet personer som vistas olagligt i medlemsstaterna. Kommissionen anser därför att rådets genomförandebeslut (EU) 2021/1781 bör fortsätta att gälla.

Gambia

EU:s icke-bindande återtagandeavtal med Gambia (god praxis för identifiering och återvändande) trädde i kraft den 16 november 2018.

Efter antagandet av rådets genomförandebeslut (EU) 2021/1781 stärkte kommissionen och den höga representanten sina kontakter med Gambias myndigheter om återtagandesamarbete på alla nivåer, både i Bryssel och i Banjul, samtidigt som man fortsatte att övervaka Gambias samarbete.

EU upprepade behovet av att återuppta samarbetet om behandlingen av ansökningar om återtagande och om återvändandeinsatser på grundval av det befintliga återtagandearrangemanget, bland annat under högnivåmöten med Gambias utrikesministerium, samt vid det första mötet i den gemensamma arbetsgruppen inom ramen för EU:s återtagandearrangemang som ägde rum i oktober 2022. Kommissionen betonade behovet av att återuppta samarbetet i alla faser av återtagandeprocessen, särskilt genom att åter aktivera ambassadernas behandling och reaktionsförmåga gentemot alla medlemsstater för att uppnå betydande och varaktiga framsteg.

Trots EU:s fortsatta engagemang för att förbättra nivån på samarbetet med Gambia uppnåddes inte sådana framsteg i alla steg i återtagandeförfarandet.

Kommissionen och den höga representanten fortsatte att driva det ökade samarbetet med Gambias myndigheter även efter antagandet av rådets genomförandebeslut (EU) 2022/2459. Kommissionen upprepade sina förväntningar när det gäller behandlingen av ansökningar om återtagande och att uppnå en stadig takt i återvändandeinsatserna, på grundval av det befintliga återtagandearrangemanget, för att minska den befintliga eftersläpningen, bland annat vid möten med högre tjänstemän och det andra mötet i den gemensamma arbetsgruppen i mars 2023.

Kommissionen erkände ett antal åtgärder som Gambia vidtagit men angav att det krävs ytterligare insatser för att säkerställa ett fullständigt genomförande av återtagandearrangemanget gentemot alla medlemsstater och behovet av att bygga vidare på de pågående åtgärderna för att uppnå varaktiga och betydande framsteg i alla skeden av återtagandeförfarandet.

I slutet av 2022 och under 2023 rapporterade medlemsstaterna, inom ramen för kommissionens kontinuerliga bedömning på grundval av uppgifter och information från medlemsstaterna och unionens institutioner, organ och byråer, diskussioner i rådets relevanta arbetsgrupper och expertgruppsmöten samt av den information som utbytts med Gambia under möten i den gemensamma arbetsgruppen, konstruktiva åtgärder som Gambia vidtagit. I synnerhet vidtog Gambia åtgärder för att underlätta kommunikationen genom att utse en kontaktpunkt för återtagande samt för att säkerställa att charterflygningar fortsatte, med utfärdande av landningstillstånd i tid. Dessa steg ledde till partiella förbättringar av det operativa samarbetet för vissa medlemsstater, bland annat när det gäller ökad reaktionsförmåga från vissa gambiska ambassader, anordnande av identifieringsuppdrag och utfärdande av resehandlingar inom den tidsram som överenskommits i återtagandeavtalet. En

betydande och varaktig förbättring av samarbetet kring återtagande kan därför fastställas när det gäller organisationen av återvändandeflygningar och återvändandeinsatser.

Samarbetet med Gambia om återtagande är dock fortfarande inte tillräckligt när det gäller det bistånd som ges för identifiering av gambiska medborgare som vistas olagligt på medlemsstaternas territorium, utfärdande av resehandlingar i rätt tid samt charterflygningarnas kapacitet och frekvens för att möjliggöra en hållbar minskning av antalet personer som vistas olagligt i medlemsstaterna.

På grundval av ovanstående föreslår kommissionen därför att rådets genomförandebeslut 2022/2459 upphävs. Detta innebär att standardavgiften på 80 EUR återigen kommer att tillämpas på gambiska medborgare.

Eftersom samarbetet med Gambia om återtagande fortfarande inte är tillräckligt när det gäller det bistånd som ges för identifiering av gambiska medborgare som vistas olagligt på medlemsstaternas territorium, utfärdande av resehandlingar i rätt tid samt charterflygningarnas kapacitet och frekvens för att möjliggöra en hållbar minskning av antalet personer som vistas olagligt i medlemsstaterna anser kommissionen att rådets genomförandebeslut (EU) 2021/1781 bör fortsätta att gälla.

Unionens allmänna förbindelser med Gambia

Sedan Gambias övergång till demokrati 2017 har EU gett landet konsekvent politiskt och ekonomiskt stöd. EU fortsätter att stödja stabiliseringen och konsolideringen av demokratin i landet, bland annat genom konstitutionella reformer och reformer av säkerhetssektorn.

Det nationella fleråriga vägledande program som EU inrättade för perioden 2021–2024 för att bistå Gambia genom instrumentet NDICI – Europa i världen har en finansieringsram på 119 miljoner euro och omfattar tre prioriterade områden: främja god samhällsstyrning, grön ekonomi för hållbar tillväxt och sysselsättning samt mänsklig utveckling.

Gambia har tull- och kvotfritt tillträde till den europeiska marknaden inom ramen för ”Allt utom vapen”-systemet. Ett sexårigt partnerskapsavtal om fiske mellan EU och Gambia undertecknades 2019. Gambia är part i Cotonouavtalet.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Det föreslagna beslutet är förenligt med viseringskodexen som fastställer de harmoniserade regler inom den gemensamma viseringspolitiken som reglerar förfaranden och villkor för utfärdande av viseringar för planerade vistelser på medlemsstaternas territorium som inte varar längre än 90 dagar under en 180-dagarsperiod. Det föreslagna beslutet bygger på de åtgärder som redan sedan slutet av 2021 och 2022 har tillämpats med avseende på Gambia i enlighet med rådets genomförandebeslut (EU) 2021/1781 och rådets genomförandebeslut (EU) 2022/2459 och är därför förenligt med dem.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

EU främjar en övergripande strategi för migration och tvångsförflyttning som grundar sig på gemensamma värderingar och delat ansvar. Enligt den nya pakten för migration och asyl ska övergripande, balanserade och skräddarsydda partnerskap utvecklas och fördjupas för att främja samarbete i fråga om alla relevanta aspekter:

– Skydda dem som behöver skydd och stödja värdländer och värdsamhällen.

– Skapa ekonomiska möjligheter och ta itu med de bakomliggande orsakerna till irreguljär migration och tvångsförflyttning.

– Stödja partnerskap för att stärka migrationsstyrning och migrationshantering.

– Främja samarbete om återvändande och återtagande.

– Skapa lagliga vägar till Europa.

Samarbetet mellan medlemsstaterna och tredjeländerna om återtagande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna är en viktig del av denna politik. För att stärka sådana övergripande partnerskap och säkerställa ett fullständigt samarbete med tredjeländerna har Europeiska rådet uppmanat EU att mobilisera alla verktyg som finns tillgängliga, inbegripet utvecklingssamarbete, handel och visering[4].

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

• Rättslig grund

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009 av den 13 juli 2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar (viseringskodex), artikel 25a.6.

• Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)

Ej tillämpligt.

• Proportionalitetsprincipen

Syftet med den föreslagna åtgärden är att anpassa viseringsåtgärderna och erkänna Gambias ansträngningar att förbättra sitt samarbete om återtagande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna och som hittills har iakttagits. De står i proportion till det eftersträvade målet. Genom den föreslagna åtgärden återinförs standardviseringsavgiften på 80 EUR för gambiska medborgare. Gambias medborgares möjlighet att ansöka om och beviljas viseringar påverkas inte.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

• Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning

Ej tillämpligt.

• Samråd med berörda parter

Ej tillämpligt.

• Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden

Ej tillämpligt.

[4] EUCO 22/21 (17)

- **Konsekvensbedömning**

Ej tillämpligt.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

Ej tillämpligt.

- **Grundläggande rättigheter**

De föreslagna åtgärderna påverkar inte möjligheten att ansöka om och beviljas en visering och respekterar därmed de sökandes grundläggande rättigheter, särskilt respekten för familjelivet.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Ej tillämpligt.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Ej tillämpligt.

- **Förklarande dokument (för direktiv)**

Ej tillämpligt.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

I *artikel 1* fastställs att rådets genomförandebeslut (EU) 2022/2459 av den 8 december 2022 om tillämpning av en höjd viseringsavgift för Gambia ska upphävas. Detta innebär att standardavgiften på 80 EUR, som fastställs i artikel 16.1 i viseringskodexen, återigen kommer att tillämpas på gambiska medborgare.

Artikel 2 innehåller en förteckning över de som det föreslagna beslutet riktar sig till, dvs. de berörda medlemsstaterna.

2023/0345 (NLE)

Förslag till

RÅDETS GENOMFÖRANDEBESLUT

om upphävande av genomförandebeslut (EU) 2022/2459 om tillämpning av en höjd viseringsavgift för Gambia

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009 av den 13 juli 2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar (*viseringskodex*)[5], särskilt artikel 25a.6,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

(1) Samarbetet kring återtagande med Gambia bedömdes vara otillräckligt i enlighet med artikel 25a.2 i förordning (EG) nr 810/2009. Med tanke på de åtgärder som vidtagits av kommissionen för att förbättra graden av samarbete och unionens allmänna förbindelser med Gambia, ansågs det att Gambias samarbete med unionen i frågor som rör återtagande inte var tillräckligt och att åtgärder från unionen därför var nödvändiga.

(2) Genom genomförandebeslut (EU) 2021/1781[6] upphävdes tillfälligt tillämpningen av vissa bestämmelser i förordning (EG) nr 810/2009 med avseende på gambiska medborgare.

(3) Bedömningen av samarbetet med Gambia kring återtagande efter antagandet av genomförandebeslut (EU) 2021/1781 visade att inga betydande förbättringar hade gjorts, eftersom samarbetet kring identifiering, utfärdande av resehandlingar och återvändandeinsatser fortfarande var en utmaning. Trots en vissa begränsade framsteg var samarbetet kring återtagande fortfarande otillräckligt och betydande och varaktiga förbättringar krävdes fortfarande. Genom genomförandebeslut (EU) 2022/2459[7] infördes därför en höjd viseringsavgift för gambiska medborgare.

(4) Kommissionens kontinuerliga bedömning av Gambias samarbete kring återtagande efter genomförandebeslut (EU) 2022/2459 visar att en betydande och varaktig förbättring av samarbetet kring återtagande kan fastställas när det gäller anordnandet av återvändandeflygningar och återvändandeinsatser. Det är därför inte längre nödvändigt att tillämpa en höjd viseringsavgift för gambiska medborgare och genomförandebeslut (EU) 2022/2459 bör upphävas.

---

5 EUT L 243, 15.9.2009, s. 1.

6 Rådets genomförandebeslut (EU) 2021/1781 av den 7 oktober 2021 om tillfälligt upphävande av vissa bestämmelser i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009 med avseende på Gambia (EUT L 360, 11.10.2021, s. 124).

7 Rådets genomförandebeslut (EU) 2022/2459 av den 8 december 2022 om tillämpning av en höjd viseringsavgift för Gambia (EUT L 321, 15.12.2022, s. 18).

(5) Kommissionens kontinuerliga bedömning av samarbetet med Gambia kring återtagande visar emellertid också att samarbetet kring återtagande med Gambia fortfarande inte tillräckligt när det gäller det bistånd som ges för identifiering av gambiska medborgare som vistas olagligt på medlemsstaternas territorium, utfärdande av resehandlingar inom rimlig tid samt charterflygningarnas kapacitet och frekvens för att möjliggöra en hållbar minskning av antalet gambiska medborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna. Genomförandebeslut (EU) 2021/1781 bör därför fortsätta att gälla.

(6) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, deltar Danmark inte i antagandet av detta beslut, som inte är bindande för eller tillämpligt på Danmark. Eftersom detta beslut är en utveckling av Schengenregelverket ska Danmark, i enlighet med artikel 4 i det protokollet, inom sex månader efter det att rådet har beslutat om detta beslut, besluta huruvida landet ska genomföra det i sin nationella lagstiftning.

(7) Detta beslut utgör en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket i vilka Irland inte deltar i enlighet med rådets beslut 2002/192/EG[8]. Irland deltar därför inte i antagandet av detta beslut, som inte är bindande för eller tillämpligt på Irland.

(8) När det gäller Island och Norge utgör detta beslut, i enlighet med avtalet mellan Europeiska unionens råd och Republiken Island och Konungariket Norge om dessa staters associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket, en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket[9] som omfattas av det område som avses i artikel 1 B i rådets beslut 1999/437/EG[10].

(9) När det gäller Schweiz utgör detta beslut, i enlighet med avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket, en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket[11] som omfattas av det område som avses i artikel 1 B i beslut 1999/437/EG jämförd med artikel 3 i rådets beslut 2008/146/EG[12].

(10) När det gäller Liechtenstein utgör detta beslut, i enlighet med protokollet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen, Schweiziska edsförbundet och Furstendömet Liechtenstein om Furstendömet Liechtensteins anslutning till avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket, en utveckling av de bestämmelser i

---

8 Rådets beslut 2002/192/EG av den 28 februari 2002 om Irlands begäran om att få delta i vissa bestämmelser i Schengenregelverket (EGT L 64, 7.3.2002, s. 20).

9 EGT L 176, 10.7.1999, s. 36.

10 Rådets beslut 1999/437/EG av den 17 maj 1999 om vissa tillämpningsföreskrifter för det avtal som har ingåtts mellan Europeiska unionens råd och Republiken Island och Konungariket Norge om dessa båda staters associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket (EGT L 176, 10.7.1999, s. 31).

11 EUT L 53, 27.2.2008, s. 52.

12 Rådets beslut 2008/146/EG av den 28 januari 2008 om ingående på Europeiska gemenskapens vägnar av avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket (EUT L 53, 27.2.2008, s. 1).

Schengenregelverket[13] som omfattas av det område som avses i artikel 1 B i beslut 1999/437/EG jämförd med artikel 3 i rådets beslut 2011/350/EU[14].

(11) Detta beslut utgör en rättsakt som grundas på Schengenregelverket eller som på annat sätt har samband med detta i enlighet med artikel 3.2 i 2003 års anslutningsakt respektive artikel 4.2 i 2005 års anslutningsakt.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Genomförandebeslut (EU) 2022/2459 ska upphävas.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Konungariket Belgien, Republiken Bulgarien, Republiken Tjeckien, Förbundsrepubliken Tyskland, Republiken Estland, Republiken Grekland, Konungariket Spanien, Republiken Frankrike, Republiken Kroatien, Republiken Italien, Republiken Cypern, Republiken Lettland, Republiken Litauen, Storhertigdömet Luxemburg, Ungern, Republiken Malta, Konungariket Nederländerna, Republiken Österrike, Republiken Polen, Republiken Portugal, Rumänien, Republiken Slovenien, Republiken Slovakien, Republiken Finland och Konungariket Sverige.

Utfärdat i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande

[13] EUT L 160, 18.6.2011, s. 21.

[14] Rådets beslut 2011/350/EU av den 7 mars 2011 om ingående på Europeiska unionens vägnar av protokollet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen, Schweiziska edsförbundet och Furstendömet Liechtenstein om Furstendömet Liechtensteins anslutning till avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket, om avskaffande av kontroller vid de inre gränserna och om personers rörlighet (EUT L 160, 18.6.2011, s. 19).